

Children's University

Gandhinagar

CURRICULUM OF CERTIFICATE COURSE
Research Methodology in Social science

सामाजिक विज्ञानमां संशोधननुं पद्धतिशास्त्र

Year: 2021-22

Department of Accreditation

Children's University

Gandhinagar – 382020 Gujarat(India)

Website: www.cugujarat.ac.in

RESEARCH METHODOLOGY IN SOCIAL SCIENCE

Courses	Code	Credits	Total Hours
Subject-1	RMST-1	3	48
Subject-2	RMST-2	3	48
Practical work	RMSP-3	6	192
Total		12	288

Credits – 3**Marks: 50****અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ :**

1. અધ્યેતા સંશોધન સમસ્યાની ઓળખ અને સંશોધન દરખાસ્તની તૈયારીમાં આંતરદ્રષ્ટિનો વિકાસ કરશે.
2. અધ્યેતા કોઈ સમસ્યા હલ કરવા તરફ વૈજ્ઞાનિક યોગ્યતા અને તર્કસંગત વલણ કેળવશે.
3. અધ્યેતા શૈક્ષણિક સમસ્યા હલ કરવામાં ઉપયોગી સંશોધનની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિશે સમજનો વિકાસ કરશે.
4. અધ્યેતા વિવિધ પ્રકારનાં સંશોધન સાધનો અને પ્રયુક્તિઓનો ઉપયોગ કરવા સમજનો વિકાસ કરશે.
5. અધ્યેતા આંકડાકીય પ્રયુક્તિઓની કુશળતાથી પરિચિત થશે.
6. અધ્યેતા માહિતી વિશ્લેષણ માટે કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ કરશે.

પેપર-1-સંશોધનની પદ્ધતિઓ**SCHEME OF TEACHING AND ASSESMENT:**

Unit	Content	Weightage		Suggested Methodology
		Total Hours	Percentage	
1	UNIT: -1 શૈક્ષણિક સંશોધન અને તેની પૂર્વધારણાઓનો પરિચય 1.1 સંશોધનના લક્ષણો, વ્યાખ્યા, પૂર્વધારણા 1.2 સંશોધન દરખાસ્તની રચના 1.3 સંશોધનની પ્રક્રિયા 1.4 ઉત્કલ્પનાનો ખ્યાલ, તેના પ્રકારો અને તેનું પરીક્ષણ.	10	20	ચર્ચા અને વ્યાખ્યાન
2	UNIT: 2 શૈક્ષણિક સંશોધનની પદ્ધતિઓ 2.1 વર્ણનાત્મક સંશોધનનો અર્થ, સોપાનો, અને પ્રકારો. 2.2 પ્રાયોગિક સંશોધનનો અર્થ, લક્ષણો, જુથ રચનાના સોપાનો. 2.3 ગુણાત્મક સંશોધન; એથનોગ્રાફિક સંશોધન, ડેલ્ફી ટેકનીકનો ખ્યાલ, લાક્ષણિકતાઓ અને તેના સોપાનો.	10	20	વ્યાખ્યાન, ઉત્તર અને પ્રશ્ન

3	UNIT: 3 નમૂના 3.1 નમૂનો, નમૂનાની વિભાવના, નમૂનાની પ્રક્રિયા. 3.2 સારા નમૂનાનાં લક્ષણો. 3.3 બિનસંભાવનાયુક્ત નમૂનાઓ: સહેતુક નમૂના પસંદગી આનુષંગિક નમૂના, નિર્ણય આધારિત નમૂના, નિયતહિસ્સા નમૂના, સ્નો બોલ. 3.4 સંભાવનાયુક્ત નમૂનાઓ: યાદચ્છિક નમૂના પ્રયુક્ત, સ્તરીકૃત યાદચ્છિક, ઝૂમખાપ્રયુક્ત, યોજનાબંધ નમૂના, બહુસ્તરીય નમૂના. 3.5 નમૂના પસંદગીમાં ભૂલો અને તેને ઘટાડવાની રીતો.	10	20	જણાવું, બ્રેન સ્ટોર્મિંગ. એક મિનીટ પેપર
4	UNIT: 4 માહિતી એકત્રિકરણ અને તેના સાધનો. 4.1 માપનની રીતો: વલણમાપદંડ: અર્થ, વર્ગીકરણ. લીકર્ટ ની વલણ માપદંડની પધ્ધતિ. 4.2 કસોટીઓનું વર્ગીકરણ: કસોટીઓ: અર્થ, તેની રચનાના સોપાનો, વસ્તુલક્ષી કસોટી. માનાંક પરીક્ષણની મૂળભૂત લાક્ષણિકતાઓ; માનાંકો, વિશ્વસનીયતા, પ્રમાણભૂતતા. 4.3 માહિતી એકત્રીકરણની રીતો: મુલાકાત-અર્થ, પ્રકારો, સોપાનો, ક્ષયદા અને મર્યાદાઓ. અવલોકન-અર્થ, પ્રકારો, સોપાનો, ક્ષયદા અને મર્યાદા.	18	40	પેનલ ચર્ચા, પ્રવચન નિદર્શન
TOTAL		48	100%	

OBJECTIVE – WISE DISTRIBUTION OF WEIGHTAGE (%)

Knowledge	Comprehension	Application	Analysis	Synthesis	Evaluation	TOTAL
5	10	20	15	15	35	100

સંશોધનમાં માહિતીનું વિશ્લેષણ

Credits – 3

Marks: 50

SCHEME OF TEACHING AND ASSESMENT

Unit	Content	Weightage (100%)		Suggested Methodology
		Total Hours	Percentage	
1	<p>UNIT:1 માહિતીના પ્રકારો અને અન્ય સંબંધિત માહિતીના માપો</p> <p>1.1 પ્રાચલિય પ્રયુક્તિ, અને અપ્રાચલિય પ્રયુક્તિનીજરૂરિયાત તેમજ લાભ અને મર્યાદાઓ.</p> <p>1.2 સંભાવના વક્રરેખા :કકૂદતા અને વિરૂપતાની લાક્ષણિકતાઓ અને મર્યાદાઓ</p> <p>1.3 માપન માટેની સંબંધિત સ્થિતિના પગલાઓ:ઝેડ-ટેસ્ટ, ટી-ટેસ્ટ, સ્ટેનાઈન, પર્સન્ટાઈલ રેન્ક, ક્રાંતિક ગુણોત્તર.</p> <p>1.4 સહસંબંધાકના માપો: 1.4.1 ઉત્પાદનક્ષમ સહસંબંધ 1.4.2 ક્રમ સહસંબંધ</p> <p>1.5 સૈદ્ધાંતિક ખ્યાલ;આંશિક અનેબહુવિધ સહસંબંધ, ફાઈ, શ્રેણીક, બિંદુ શ્રેણીક,ટેટ્રાકોરીક(ગણતરી વિના)</p>	14	30	ચર્ચા, વ્યાખ્યાન, જણાવવું, નિરીક્ષિત અભ્યાસ
2	<p>UNIT:2 અનુમાનિત માહિતીનું વિશ્લેષણ અને અર્થઘટન</p> <p>2.1 આંકડાકીય પરીક્ષણ નું મહત્વ; 2.1.1 બે તફાવત વચ્ચે ના તફાવતનું મહત્વ 2.1.2 બે સહસંબંધ વચ્ચે તફાવતનું મહત્વ નિર્ણયાત્મકતા</p> <p>2.2.1 એક-પુરછી, દ્વિ-પુરછી કસોટીની સંકલ્પના પ્રથમ પ્રકારની ભૂલ, બીજા પ્રકારની ભૂલ વિચરણ પૃથક્કરણ; એક માર્ગી અને દ્વિમાર્ગી વર્ગીકરણ સહવિચરણ પૃથક્કરણ (ફક્ત સૈદ્ધાંતિક ખ્યાલ અને અર્થઘટન)</p>	14	30	વ્યાખ્યાન, પ્રશ્નોત્તરી, પ્રોબ્લેમ- પેર - પ્રેસેન્ટેશન

3	UNIT :3 અપ્રચાલીય કસોટીઓ 3.1 મોટા નમૂનાઓ માટે: સ્કાય-ક્વેર, સમાન સંભાવનાપરીક્ષણ. 3.2 કેન્ડાલનું ટી અને ડબલ્યુ પરીક્ષણ 3.3 મેનવિટનું યુ-પરીક્ષણ 3.4 ક્રૂસ્કલવાલીસ	10	20	જણાવવું, બ્રેન સ્ટોર્મીંગ, વન મિનીટ પેપર
4	UNIT: 4 કમ્પ્યુટર દ્વારા માહિતીનું વર્ગીકરણ 4.1 કોમ્પ્યુટર સોફ્ટવેરમાં માહિતીનું આંકડાકીયવર્ગીકરણ 4.2 એક્સેલ મા આંકડાકીય માહિતીનું વિશ્લેષણ	10	20	પેનલ ચર્ચા, વ્યાખ્યાન, નિદર્શન
TOTAL		48	100%	

OBJECTIVE – WISE DISTRIBUTION OF WEIGHTAGE (%)

Knowledge	Comprehension	Application	Analysis	Synthesis	Evaluation	TOTAL
5	10	20	35	15	15	100

RMSP-3

Credits – 6

Marks: 100

પ્રાયોગિક કાર્ય :(કોઈ પણ બે)

- દરખાસ્ત તૈયાર કરવાના સોપાનો તૈયાર કરો.
- કાલ્પનિક માહિતી તૈયાર કરી લિંકર્ટ પદ્ધતિ મુજબ માહિતીનું પરીક્ષણ અને વિશ્લેષણ કરો.
- નમૂનાની માહિતી લઈ ટી અથવા આરની કિંમતોની ગણતરી કરો
- શૂન્ય, દિશા-બિનદિશાત્મક પૂર્વધારણા લખો. અને સહસંબંધ માટે પાંચ અને પરીક્ષણો માટે પાંચ પૂર્વધારણા બનાવો. પૂર્વધારણાને આધારે માહિતી લખો.
- એક માહિતી લઈને લિંકર્ટ માપન, અને સિધ્ધિ કસોટી દ્વારા (એમ.સી.ક્યુ) બનાવો.

REFERENCES

1. Anastasi, A, (1982), Psychological Testing Macmillan, NewYork.
2. Best, J.W, and Khan, J.V. (1986), Research in Education, New Delhi Prentice Hall.
3. Chandra, S.S. & Sharma, R.K. (2002), Research in Education, New Delhi: Atlantic Publishers and Distributors.
4. Guilford, J.P. (1982), Psychometric Methods, New Delhi, Tata McGraw Hill.
5. Garrett, Henry E. (1981): Statistics in psychology and Education, Vakils, Feffer, and Simon Bombay.
6. Gupta, S. (2005), Research Methodology and Statistical Techniques, New Delhi: Deep and Deep Publication
7. Kerlinger, F.N. (2007), Foundations of Behavioral Research (10nd Edn.) Delhi : Surjeet Publications.
8. Koul, L (2002), Methodology of Educational Research (3rd Edn), New Delhi: Vikas Publishing House.
9. Mangal, S.K. (2002), Statistics in Psychology and Education (2nd Edn), New Delhi: Prentice Hall
10. Saxena, N.R., Mishra, B.K. & Mohanty, R.K. (2003), Fundamentals of Educational Research, Meerut: Surya Publication.
11. Sharma, B. (2004), Methodology of Educational Research, New Delhi: Vohra Publishers and Distributors.
12. Yadav, M.S. and Mitra, S.K. (1989). Educational Research Methodological perspective CASE, Baroda.